

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

בפני כב' השופט יהורם שקד

פלמוני ז"ל

בעניין עזבון המנוח

1-4. פלונים
ע"י ב"כ עו"ד אלקס הרטמן ועו"ד אוריאל פרינץ

המערערים:

נגד

1. האפוט' הכללי
2-8. אלמונים
ע"י ב"כ עו"ד אלי כהן ועו"ד עופר פליישר

המשיבים:

פסק דין

- 1
2 בפני ערעור על החלטת רשמת הירושה מיום 27.11.18 (להלן: ההחלטה) למינוי אלמוני כמנהל עיזבון
3 זמני.
4
5 א' – העובדות הצריכות לעניין:
6
7 1. המנוח הלך לבית עולמו ביום 16.10.18 וכפי העולה מטענות הצדדים, הוא הותיר אחריו נכסים,
8 זכויות תביעה ותביעה כנגדו, שהיקפם נטען להיות כדי מאות מיליוני דולרים.
9
10 2. המערערים 1 ו-2 הם אחים (להלן: האחים) הפועלים באמצעות המערערות 3 ו-4 שהן קרנות
11 נאמנות. כפי הנטען, המנוח שימש בא כוח משותף לאחים ולאיש עסקים ישראלי נוסף
12 בעסקאות נכבדות, ואלו השיאו מחלוקות בין האחים לבין המנוח. המחלוקות הנ"ל הן מושא
13 לבוררות בפני כב' נשיא בית המשפט המחוזי השופט (בדימוס) אי גורן, ולאור תביעות הדדיות
14 שהגישו האחים והמנוח, כפי טענותיהם, בשנת 2013.
15
16 3. ביום 25.11.18 פנו חמישה מהמשיבים, הם אלמנתו וילדיו של המנוח (להלן: המשיבים), לרשמת
17 הירושה בבקשה למתן צו קיום לצוואת המנוח וביום 26.11.18 הוגשה מטעמם גם בקשה למינוי
18 מנהל עיזבון זמני. ביום 27.11.18 ניתנה החלטת ר' הירושה למינוי המשיב 2 כמנהל עיזבון זמני
19 לעיזבון המנוח.
20
21 4. במקביל, ביום 27.11.18 פנו המבקשים לבית המשפט בבקשה למינוי מנהל עיזבון זמני חיצוני
22 וניטראלי לניהול עיזבון המנוח, בירור היקף העיזבון, כינוס נכסי העיזבון, מניעת הברחת נכסים
23 ולסיום ההליכים המשפטיים בין האחים לבין המנוח. עם היוודע עצם מתן החלטת רשמת
24 הירושה למערערים, הוגשה על ידם בקשה לעיון בתיק, אך בקשתם לא התקבלה.
25

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

- 1 5. ביום 16.12.18 פנו האחים לבית המשפט בערעור על החלטת רשמת הירושה מיום 27.11.18,
2 דבר מינויו של המשיב 2 למנהל עיזבון זמני.
3
- 4 6. ביום 17.1.19 התקיים בפניי דיון ולאחר ששמעתי הצדדים ניתנת להלן החלטתי זו.
5
- 6 **ב' - טענות הצדדים:**
7
- 8 7. להלן עיקר טענות המערערים:
9
- 10 א. האחים הם נושים של המנוח ולכן מוקנית להם הזכות לעתור למינוי מנהל עיזבון זמני
11 למנוח.
12 ב. יש נחיצות למינוי מנהל עיזבון זמני מאחר ועיזבון המנוח כולל נכסים רבים הדרושים
13 ניהול וכינוס באופן מידי לשם הבטחת תשלום חובות המנוח לנושים ובכלל זה הכספים
14 המגיעים לאחים במסגרת התביעות ההדדיות, שהוגשו מטעם האחים והמנוח.
15 ג. רשמת הירושה נעדרת סמכות למנות מנהל עיזבון זמני ולפיכך החלטתה מיום 27.11.18
16 בטלה.
17 ד. אף אם ההחלטה על מינוי מנהל עיזבון זמני ניתנה בסמכות, הרי שהיא שגויה שכן
18 האחים, נחשבים ל"נוגעים בדבר" ואינם מסכימים למינוי המשיב 2 כמנהל עיזבון זמני
19 המצוי בניגוד עניינים בין תפקידו כמנהל עיזבון לבין האינטרס הפרטי שלו בעיזבון
20 המנוח.
21
- 22 8. להלן עיקר טענות המשיבים:
23
- 24 א. לאחים אין כל עילה להתערב במינויו של מנהל העיזבון הזמני מאחר ואינם נושים כי אם
25 לכל היותר בעלי דין בתביעה שעודנה מתבררת במסגרת הליך בורות.
26 ב. החלטת רשמת הירושה למינויו של המשיב 2 כמנהל עיזבון זמני ניתנה בסמכות וכדין
27 בשים לב כי המשיבים - שהם "כל הצדדים הנוגעים בדבר" - נתנו הסכמתם למינוי.
28 ג. המשיב 2 אינו מצוי בניגוד עניינים אשר יש בו כדי לפגוע במינויו כמנהל העיזבון הזמני.
29
- 30 **ג' - דיון:**
31
- 32 9. השאלה העיקרית שבמחלוקת היא למעשה שאלה בפרשנות לחוק הירושה התשכ"ה – 1965
33 (להלן: החוק) וסמכותה של רשמת הירושה להורות על מינויו של מנהל עיזבון זמני.
34
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

10. כידוע, מינוי מנהל עיזבון זמני הוא אמצעי לשמירת העיזבון, כפי הקבוע בסעיף 77 לחוק ולפיו:

2
3 "בכל עת לאחר מות המוריש וכל עוד לא נתמנה מנהל עיזבון רשאי בית המשפט, לפי בקשת
4 מעוניין בדבר או מיזמת עצמו, לנקוט אמצעים הנראים לו לשמירת העיזבון או לשמירת זכויות
5 בעיזבון, לרבות עיכוב זמני של פעולות בנכסי העיזבון, מתן צו למכירות של נכסים פסידיים
6 שבעיזבון ומינוי מנהל עיזבון זמני" (הדגשות לא במקור).

7
8 באשר לאופן מינוי מנהל עיזבון נקבע בסעיף 78 לחוק כי: "א) בית המשפט רשאי, לפי בקשת
9 מעוניין בדבר, למנות, בצו, מנהל עיזבון. (ב) הייתה הבקשה בהסכמת כל הצדדים הנוגעים
10 בדבר, תוגש הבקשה לרשם לענייני ירושה; הוגשה בקשה כאמור, רשאי הרשם לענייני
11 ירושה למנות בצו מנהל עיזבון, ויהיו לו, לעניין המינוי, הסמכויות הנתונות לבית המשפט לפי
12 סעיף 89" (הדגשות לא במקור).

13
14 11. עוד באותו העניין יש להפנות גם לתקנות 31(א) ו-37(א) לתקנות הירושה התשנ"ח – 1998
15 (להלן: התקנות), לפיהן:

16
17 "31. א) בקשה למינוי מנהל עיזבון, לרבות מנהל עיזבון זמני, תוגש בידי מעוניין, אם כל
18 הצדדים הנוגעים לענין הסכימו לבקשה, לרשם לענייני ירושה המוסמך... באין
19 הסכמה כאמור או אם הוגשה בקשה לצו ירושה או לצו קיום לרשם לענייני ירושה
20 והועברה לבית המשפט, תוגש הבקשה בידי מעוניין בדבר לבית המשפט.
21 37. א) ראה הרשם לענייני ירושה או בית המשפט כי יש צורך במינוי מנהל עיזבון או מינוי
22 מנהל עיזבון זמני (להלן – מנהל עיזבון), ימנה מנהל עיזבון בצו ערוך לפי טופס 10; לא
23 צוינה בצו תקופת המינוי, תהא תקופת מינויו של מנהל עיזבון שנתיים ושל מנהל
24 עיזבון זמני שישה חודשים" (הדגשות לא במקור).

25
26 12. לשון החוק והתקנות מציבה בפני הפרשן שני עניינים:

27
28 א. האחד, סמכותו הייחודית של בית המשפט להורות על מינוי מנהל עיזבון (בהתאם לסעיף
29 77 לחוק) לעומת הסמכות המקבילה להורות על מינוי הן ע"י בית המשפט והן ע"י רשם
30 הירושה (בהתאם לתקנות 31 ו-37 לתקנות).

31 ב. השני, משמעותם של המונחים "מעוניין בדבר" ו-"עוגע בדבר" או "עוגע לעניין" (יוער כי
32 שני המונחים האחרונים הם בעלי משמעות זהה) בחוק ובתקנות, בהקשר לסמכות
33 להורות על מינוי מנהל עיזבון.

34
35 אדון בעניינים שלעיל כסדרם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

- 1 **ג.1. סמכות רשמת הירושה למינוי מנהל עיזבון זמני:**
- 2
- 3 13. על פי לשון סעיף 77 לחוק, לבית המשפט בלבד הסמכות למנות **מנהל עיזבון זמני** על פי בקשת
- 4 מעוניין **בדבר**. יחד עם זאת, סעיף 78(ב) לחוק קובע כי בקשה למינוי מנהל עיזבון קבוע יכולה
- 5 להיות מוגשת לרשם הירושה, ובתנאי שהבקשה מוגשת בהסכמת כל הצדדים **הנוגעים בדבר**.
- 6
- 7 לכאורה, החוק מתיר הגשת בקשה למינוי מנהל עיזבון זמני לבית המשפט בלבד, ובקשה למינוי
- 8 מנהל עיזבון קבוע הן לבית המשפט (ללא כל תנאי) והן לרשם הירושה (בתנאי שהבקשה
- 9 בהסכמת כל הנוגעים בדבר).
- 10
- 11 14. חרף האמור לעיל, עיון בתקנות מלמד כי, על פניו, מוקנית לרשם הירושה סמכות גם למינוי
- 12 מנהל עיזבון זמני ולא רק מינוי של קבע (ר' תקנות 331(א) ו- 37(א) שצוטטו לעיל). לאור
- 13 הסתירה הנ"ל בין לשון החוק לתקנות, טוענים האחים כי מאחר והם **צד המעוניין בדבר**, הרי
- 14 שהדרך בה פעלו למינוי מנהל עיזבון - אגב הגשת בקשה לבית המשפט - היא הדרך הנכונה וזאת
- 15 בניגוד לאופן שבו פעלו המשיבים, קרי: הגשת בקשה למינוי מנהל עיזבון לרשם הירושה,
- 16 בהסכמת כל הנוגעים בדבר.
- 17
- 18 15. המשיבים, מצדם, טוענים כי סעיף 78(ב) לחוק אינו שולל מרשם הירושה את הסמכות למנות
- 19 מנהל עיזבון זמני בהסכמת כל הנוגעים בדבר, כפי שפעלו המשיבים וזאת גם בהתאם לפרסום
- 20 באתר משרד המשפטים ממנו עולה כי **"בקשה למינוי מנהל עיזבון יש להגיש לרשם לענייני**
- 21 **ירושה... למעט מקרים שבהם הבקשה אינה נעשית בהסכמת כל היורשים, ובקשה זו מוגשת**
- 22 **לבית המשפט לענייני משפחה באזור מגוריו של הנפטר"** (ר' הפרסום הרלוונטי בעמוד
- 23 האינטרנט www.gov.il/he/service/estate_manager_nomination). מן האמור עולה כי בהתאם
- 24 לפרסום שבאתר משרד המשפטים, בקשה למינוי מנהל עיזבון זמני יש וניתן להגיש לרשם
- 25 הירושה, זולת מקרים בהם אין הסכמה מטעם כל היורשים – כשמונח זה מחליף למעשה את
- 26 המונח **הנוגע בדבר** המופיע בחוק ובתקנות.
- 27
- 28 16. פרופ' שמואל שילה בספרו **פירוש לחוק הירושה, תשכ"ה-1965**, מתייחס לסמכותו של רשם
- 29 הירושה למנות מנהל עיזבון זמני, לאמור: **"לכאורה בית המשפט מוסמך למנות מנהל עיזבון**
- 30 **זמני ולא הרשם לענייני ירושה... כאשר סעיף 78 לחוק תוקן בשנת תשנ"ח-1998 והרשם**
- 31 **הפך להיות כתובת למינוי מנהל עיזבון בהסכמה, לא נעשה תיקון מקביל לגבי סעיף 77 הדן**
- 32 **במנהל עיזבון זמני. לא ברור אם הבדל זה נקבע בכוונה תחילה או שהמחוקק שכח לשנות גם**
- 33 **את סעיף 77"** (שם, כרך שלישי בעמ' 118).
- 34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

- 1 פרשנותם של סעיפים 77 לחוק ו-31(א) לתקנות והצורך להבהיר את הסתירה בין האמור בחוק
2 לבין התקנות, נדונו זה מכבר בערכאות השונות, אולם דומני יש לשקול הסדרה חקיקתית [בין
3 חקיקה ראשית ובין חקיקת משנה], שכן המדיניות המשפטית הרצויה היא שסדרי דין
4 וסמכויות יהיו כמה שפחות נתונים לפרשנות, להבדיל מפרשנויות שאליהן נדרש בית המשפט
5 במישור היחסים בין צדדים. לעניין זה אפנה לדברי כב' השופט שי' שוחט בת"ע 6780/02 עזבון
6 המנוח פלוני נ' רשם הירושה (פורסם בנבו, 6.8.03) לאמור:
7
8 "לא ניתן להתעלם מהסתירה שבין לשון החוק והתקנות. לא ניתן להתייחס לסתירה זו כחסר
9 הזקוק להשלמה שכן ההסדר החקיקתי השלם - החוק והתקנות - נותן פתרון לצורך במינוי
10 מנהל עזבון זמני. ביהמ"ש הוא שיימנה. לא מדובר בצורך שההסדר המשפטי הקיים אינו
11 נותן לו תשובה. יש להבחין בין חסר לבין מדיניות משפטית ראויה... תהליך החקיקה,
12 כהליך קפדני ומבוקר, וסמיכות הוראות החוק בסעיפים עוקבים (ס' 77 - 78 לחוק), שעסקו
13 בהסדר מינויו של מנהל עזבון, מעמידים את המחוקק בחזקת כשרות כמי שלא שכח או שגה
14 אלא כמי שעל דרך של הסדר שלילי הותיר את המינוי הזמני בידי בית המשפט בלבד. רוצה
15 לומר - לא מדובר בהסדר חסר, בלתי מושלם, לא ברור, ענין בלתי מוסדר או כל מקרה אחר
16 שבו החוק לוקה... שהרי החוק נותן מענה לצורך במינוי מנהל עזבון זמני" (שם, ס' 8 לפסק
17 הדין).
18
19 18. באשר לסתירה בין הוראות החוק להוראות התקנות וסמכותו של הרשם, נכתב על ידי שי' שוחט,
20 מ' גולדברג ו-י' פלומין בספרם דיני ירושה ועיזבון, (2005), כי:
21
22 "מינוי מנהל עיזבון הנו אחד האמצעים שרשאי בית המשפט לנקוט לשם שמירת העיזבון, על
23 פי סעיף 77 לחוק. הסמכות למנות מנהל עיזבון זמני מסורה לבית המשפט. אין היא מסורה
24 לרשם לענייני ירושה, הגם שהוא מוסמך למנות מנהל עיזבון בתנאים הנקובים בסעיף 78(ב)
25 לחוק ועל אף לשונן של תקנות 31(א) ו-37(א) לתקנות הירושה המקנה לכאורה סמכות זו גם
26 לרשם לענייני ירושה" (עמ' 164, הדגשות לא במקור).
27
28 ובהמשך:
29
30 "על אף תקנה 31(א) לתקנות הירושה, הבקשה למינוי מנהל עיזבון זמני לעיזבון תוגש לבית
31 המשפט. לרשם לענייני ירושה אין סמכות למנות מנהל עיזבון זמני, גם אם הבקשה היא
32 "בהסכמת" כל הצדדים הנוגעים לעניין" (שם; הדגשות אינן במקור).
33
34 19. מוצא אני מוצא להצטרף, בכל הכבוד, לדברים שלעיל אשר חרף כי נכתבו כבר לפני כ-15 שנים,
35 טרם הביאו לשינוי בחקיקה.
36

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

- 1 20. אשר על כן סבורני כי לנוכח האמור בסעיף 77 לחוק הירושה, רשמת הירושה נעדר סמכות
2 למנות מנהל עיזבון זמני ודי במסקנה זו כדי להורות על קבלת הערעור. למעלה מן הצורך, אוסיף
3 ואבחן את גדרי סמכות הרשמת.
4
- 5 21. כזכור, טוענים המשיבים כי לרשמת סמכות להורות על מינויו של המשיב 2 מכח תקנה 31(א)
6 לתקנות משום שכל הנוגעים לעניין מסרו הסכמתם.
7
- 8 22. האחים טענו כי בשל היותם נושים של העיזבון בסכום מהותי העולה כדי מאות מיליוני דולרים
9 יש להחשיבם כצד 'הנוגע בדבר' ואף כצד 'המעוניין בדבר'. לפיכך טענו האחים כי אף אם
10 לרשמת הירושה מסורה הסמכות לקבוע מינויו של מנהל עיזבון זמני, הרי שבלית הסכמתם
11 לבקשה, חובה היה להגיש הבקשה לבית המשפט ולא לרשמת. המשיבים טענו מצדם כי רק
12 היורשים נחשבים לצד הנוגע לעניין וכי אין להרחיב את המעגל, בניגוד למטרת החוק. מוסיפים
13 המשיבים כי קבלת שיטתם של האחים לא תתיישב עם הגיונם של דברים, שכן ככל שיינתן
14 לנושה מעמד של יורש, הרי שהדבר יביא להתדיינות עד בלי קץ ויסכל, הלכה למעשה, את
15 סמכות הרשמת ליתן צו למינוי מנהל עיזבון, בין זמני ובין קבוע.
16
- 17 23. שאלת הגדרתם של צדדים כנוגעים בדבר' או כמעוניינים בדבר' ופרשנותם של מונחים אלו
18 נדונה בפסיקה ובספרות וכך, למשל, מוצאים אנו בספרו של פרופ' שמואל שילה הנ"ל, לאמור:
19
20 "נראה איפוא שישנן שלוש גישות לגבי השאלה מי נכנס לגדר "מעוניין בדבר"; הראשונה...
21 ולפיה כל המרגיש, באופן סובייקטיבי, שיש לו עניין בדבר, רשאי להתנגד לקיום הצוואה;
22 השנייה היא... שצריכה להיות הנאה ממשית למתנגד, אך זו יכול להיות גם עקיפה, עתידית
23 או אף אפשרית ולא רק ודאית; השלישית... הדורשת שלמתנגד יהיה אינטרס ממוני
24 אובייקטיבי של ממש בעיזבון בהווה ולא בעתיד. לא די באינטרס ערטילאי סובייקטיבי" (שם,
25 עמ' 41 ואילך).
26
- 27 24. עוד נוסף כי ברע"א 3154/94 הילאנה כאמל עאסי נ' חביב עאסי (פורסם בנבו, 9.8.05) נקבע
28 כי: "משמעותו של הדיבור "המעוניין בדבר" רחבה מזו של הדיבור "הנוגע בדבר". ה"נוגע
29 בדבר" הוא, לשיטתי, מי שטוען לזכות הנאה "ישירה" בעיזבון כיוורש על-פי דין או כזוכה
30 על-פי צוואה, בעוד שה"מעוניין בדבר" יכול שיהיה גם מי שטוען להנאה "עקיפה" מן העיזבון
31 מכוחו של יורש או זוכה כאמור" (שם, עמ' 253).
32
- 33 לעניין זה ר' גם בג"ץ 8550/06 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול ירושלים (פורסם בנבו, 25.12.06),
34 לפיו נושה הוא בגדר מעוניין בדבר, ולא בגדר נוגע בדבר.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

1 מן האמור לעיל עולה כי קיים קושי לא מבוטל בקבלת גישתם של האחים להיותם צד הנוגע
2 בדבר, מה גם שהמשיבים העלו קושי מבורר בקבלת גישתם של האחים. לשיטתם של המשיבים,
3 המקובלת עלי, אין היגיון רב או בכלל בהכרתת כל נושה של העיזבון כצד הנוגע בדבר, שאם
4 תאמר כן תגרום לסרבול כבד בהפעלת סמכות הרשמת למנות מנהל עיזבון, גם במקום בו
5 סמכות זו בלתי שנויה במחלוקת (קרי: מינוי מנהל עיזבון קבוע), שכן היורשים יאלצו לתור
6 אחר נושי העיזבון ולקבל הסכמתם, אשר בילתה, לא תהא הרשמת מוסמכת להורות על מינוי,
7 כאמור. אין ספק כי דרישה מאת יורשים לתור אחר כל נושי המנוח לשם קבלת הסכמתם למינוי
8 מנהל עיזבון קבוע, עלולה להיות מלאכה קשה וייתכן מכבידה ביותר.

9
10 על מנת לסכם סוגיה זו מצאתי להביא בתרשים את האופן שבו מצויים הנוגעים בדבר
11 והמעוניינים בדבר, כאשר נושה הוא בגדר 'מעוניין בדבר' להבדיל מיורש שהוא 'נוגע בדבר'.

12
13 מתוך התרשים עולה כי כל נוגע בדבר הוא גם מעוניין בדבר, אולם לא כל מעוניין בדבר הוא גם
14 נוגע בדבר. עוד עולה כי לעולם מעגל המעוניינים בדבר יהיה רחב ממעגל הנוגעים בדבר ולמצער,
15 מעגל הנוגעים בדבר לא יכול להיות רחב ממעגל המעוניינים בדבר.

16
17 אשר על כן מצאתי לדחות טענת האחים משום יש לראותם כנוגעים בדבר! לפיכך נדחית טענת
18 האחים כי יש לבטל את החלטת רשמת הירושה שניתנה בליטת הסכמתם לבקשה למינוי מנהל
19 העיזבון הזמני.

20
21 ג.2. מעמד האחים בבקשתם למינוי מנהל עיזבון זמני ובמסגרת הערעור:

22
23 בהתאם לחוק, נושה שהוא בגדר 'מעוניין בדבר' הרואה עצמו נפגע מההחלטה, יהא רשאי לערער
24 על ההחלטה בהתאם לסעיף 151א לחוק שכותרתו "ערעור על החלטת רשם לענייני ירושה",
25 ולפיו: "הרואה עצמו נפגע מהחלטת רשם לענייני ירושה רשאי לערער עליה לפני בית המשפט
26 המוסמך לפי סעיף 151, שידון בערעור בשופט אחד".

27
28
29
30
31

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

- 1 עיננו רואות כי אף אם תאמר כי לרשמת הירושה סמכות להורות על מינוי מנהל עיזבון זמני או
2 קבוע בהסכמת כל הנוגעים בדבר, הרי שעד להגשת ערעור לא ניתנת לצד 'המעוניין בדבר'
3 ההזדמנות להשמיע קולו בקשר עם מינוי מנהל העיזבון וזאת להבדיל מכל הליך ערעור אחר
4 המהווה גלגול שני להתדיינות בין צדדים. לפיכך, יש וניתן לקבל ראיות ולהגיע לממצאים
5 עובדתיים במסגרת הליך ערעור על החלטת רשמת הירושה.
6
- 7 30. יוער כי, מאחר וביטול החלטת רשמת הירושה מיום 27.11.18 מותיר הצורך במתן הכרעה גם
8 בבקשה למינוי מנהל עיזבון זמני שהגישו האחים הרי שיש להוסיף ולבחון בקשתם, כפי
9 עתירתם בת"ע 18-11-63001 וכפי הוראות החוק והדין.
10
- 11 31. לאור קביעתי שלעיל לפיה האחים נחשבים כצד 'המעוניין בדבר', הרי שקיימת להם הזכות
12 להגיש בקשתם למינוי מנהל עיזבון זמני – כפי הוראות סעיפים 77 ו-78(א) לחוק (לעניין זה ר'
13 גם ספרו של ב' קראוס, דיני ירושה (מהדורת 2000, תוספת שישית, עמ' 321-323 והאזכורים
14 המופיעים שם כגון ע"א 11/89 הכונס הרשמי כמפרק בנק צפון אמריקה נגד ישראל גלבו
15 ע (פורסם בנבו, 9.6.92) וכן הצעת חוק הירושה, משרד המשפטים, התשי"ב – 1952, 212, 235,
16 סעיף 5)) – וכן להשיג על החלטת הרשמת, בהתאם לסעיף 151א לעיל.
17
- 18 32. בשים לב כי, בפועל, בפני הן ערעור על החלטת הרשמת והן בקשה בהליך נפרד למינוי מנהל
19 עיזבון זמני, הרי שמצאתי כי לבית המשפט הסמכות לדון בערעור וליתן סעד בכל הנוגע למינוי
20 מנהל עיזבון זמני. עוד אזכיר את סמכותו של בית המשפט, בהתאם לסעיף 77 לחוק, להורות
21 על מינוי מנהל עיזבון זמני, אף מיוזמתו.
22
- 23 3. מינוי מנהל עיזבון זמני לעיזבון המנוח:
24
- 25 33. עתה לאחר שהובהר מעמדם של האחים בהגשתם בקשה למינוי מנהל עיזבון יש לדון במידת
26 הצורך במינוי מנהל עיזבון ובזהותו של הגורם המתמנה. בעניין זה טענו האחים כי לאור היקף
27 הנכסים, המחלוקות וההתחייבויות של העיזבון, הרי שקם טעם של ממש להורות על מינוי של
28 מנהל עיזבון זמני לניהול וכינוס הנכסים, התביעות וההתחייבויות של המנוח עד למתן צו לקיום
29 צוואת המנוח או צו ירושה כדין. בהמשך לכך סבורים האחים כי גם לאחר קבלת הצו יהא טעם
30 להורות על מינוי של מנהל עיזבון קבוע וזאת בשים לב לעניינים שיש לנהל ולבצע במסגרת
31 העיזבון. בשים לב כי גם המבקשים וגם המשיבים פנו בהליך למינוי – כל אחד בדרכו שלו הרי
32 שלמעשה אין חולק כי קיים צורך של ממש במינוי של מנהל עיזבון ולפיכך המשכו של הדיון
33 יתמקד בזהותו של הגורם המתמנה.
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

- 1 35. כאמור לעיל, המשיבים עתרו לרשמת הירושה למינויו של המשיב 2, בנו, שותפו ויורשו של
2 המנוח על פי דין (וגם על פי הצוואה שטרם ניתן צו לקיומה) למנהל עיזבון, בעוד שהאחים עתרו
3 למינוי גורם ניטראלי אשר לא יהיה מצוי בניגוד עניינים בין תפקידו כמנהל עיזבון לבין
4 האינטרסים הפרטיים שלו ושל בני משפחתו. נוסף על כך ציינו האחים כי בשל היותו של המשיב
5 2 שותף במשרד עו"ד יחד עם המנוח, ושבעבור הייעוץ המשפטי שהעניק המנוח יש לגבות שכ"ט
6 שבחלקו שייך למשרד ובחלקו שייך ליתר השותפים ישירות, הרי שגובר הצורך במינוי מנהל
7 עיזבון חיצוני.
8
- 9 36. המשיבים מצדם טענו כי אין כל תימוכין לטענה כי קיים חשש להברחת נכסי העיזבון על ידי
10 מנהל העיזבון הזמני וזאת אף בשים לב כי במשך כל חמשת שנות קיומו של הליך הבוררות, לא
11 הוגשה אף בקשה למתן סעד זמני להבטחת תוצאות פסק הבורר ולמניעת הברחת נכסים על ידי
12 המנוח או מי מטעמו. עוד הוסיפו המשיבים כי האחים אינם נושים ואינם בעלי חוב כי אם בעלי
13 דין בהליכי בוררות שטרם הגיעו לכדי סיום.
14
- 15 37. נדמה כי הדיון בעניין לא יהיה שלם אילולא אזכיר כי "מנהל העיזבון מתמנה על ידי בית
16 המשפט והוא ממלא חובותיו בכפוף להוראותיו של בית המשפט ובתחומים מוגדרים רק על
17 פי אישורו של בית המשפט. משמע, המחוקק אימץ שיטה של הסדרת תחומי פעולתו של
18 מנהל העיזבון, בה יש תפקיד מכריע לפיקוח השוטף המקוים על ידי בית המשפט. פיקוח זה
19 אין לראותו רק כהתערבות מזדמנת בנסיבות יוצאות דופן, אלא כפיקוח על קבוע ומתמשך...
20 מנהל העיזבון נושא בתפקיד של נאמנות שהוטל עליו על ידי בית המשפט וגם אם מינויו נבע
21 מבקשת מעוניין בדבר – הרי אין הוא עושה דברו של אותו מעוניין, כלל וכלל, ונאמנותו היא
22 לבית המשפט אשר מינה אותו... חובת הנאמנות של מנהל העיזבון אינה מצטמצמת ליורשי
23 העיזבון, אלא תחולתה אף על כל צד שלישי מעוניין- כנושי העיזבון, נושים של יורש וכו'"
24 (קראוס, דיני ירושה, (מהדורת 2000, תוספת שישית) עמ' 321).
- 25
- 26 38. עוד יש להזכיר כי על פי הדין אין מניעה כי יורש יתמנה כמנהל עזבון וכך אף ראוי שיעשה
27 במקרים בהם ניהול העיזבון הוא עניין פשוט ונקודתי. יחד עם זאת סבורני כי במקרים בהם
28 מדובר בעיזבון רחב היקף וכשקיימים יורשים רבים, נושים משמעותיים, או למצער, טוענים
29 לנשיה משמעותית ביותר, כאשר מעל מרחפת ממעל מערכת ענפה של נכסים והתחייבויות,
30 כשאינן כל אמון בין הנושים לבין מנהל העיזבון – ולו מסיבות סובייקטיביות בלבד – הרי
31 שהותרת יורש כמנהל עיזבון יחידי אינה חותרת להשגת אותן התוצאות ואף להיפך מכך.
32
33
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

- 1 למעשה, על אף שאין הוראת חוק ברורה האוסרת על מנהל עיזבון לבצע פעולות הנגועות בניגוד
2 אינטרסים, בית המשפט יישם הוראה בעניין ניגוד אינטרסים בדרך היקש מדיני הנאמנות (ר'
3 ע"א 604/77 מוברמן נ' סגל (פורסם בנבו, 13.7.78)). עוד בעניין זה ר' גם ת"ע (ת"א) 6330/01
4 קליש נ' קליש (פורסם בנבו, 18.10.01) שם נקבע כי: "עשוי ביהמ"ש שלא להידרש למנות
5 כמנהל עיזבון, אדם אשר האינטרס הפרטי שלו עומד בניגוד לחובת הנאמנות שלו כלפי בית
6 המשפט בתוקף תפקידו כמנהל עיזבון..." (עמ' 6 לפסק הדין).
7
- 8 לפיכך, ובשים לב למורכבות עיזבון המנוח, התביעות המתבררות ויתר העניינים שהובאו
9 לידיעתי על ידי הצדדים, ואף אם אין בהם כדי לקבוע מסמרות, הרי שיש לדברים משקל של
10 ממש במסגרת בקשה למינוי מנהל עיזבון זמני, ובכל הכבוד וההערכה, סבורני כי יש לקבוע
11 זהותו של מנהל העיזבון בהירות המתבקשת.
12
- 13 לאור כל האמור לעיל, ולאחר ששקלתי את מכלול טענות הצדדים, לרבות העניינים שלהלן:
14
- 15 א. היקף נכסי העיזבון ואופי הנכסים;
16 ב. אופן ניהול נכסי המנוח על ידי המנוח בחייו (ר' ס' 52 לערעור);
17 ג. השימוש במבנים של קרנות נאמנות להחזקת כספים (ר' ס' 53 לערעור);
18 ד. חובות העיזבון;
19 ה. ההליכים המשפטיים שהעיזבון נדרש אליהם;
20 ו. היותו של המשיב 2 שותף במשרד עו"ד שהיה שייך למנוח;
21 ז. ידיעותיו והיכרותו של המשיב 2 עם הנכסים וההתחייבויות השייכים לעיזבון אביו
22 המנוח;
23 ח. מערכת היחסים בין הצדדים אינה מושתתת על אמון, בלשון המעטה.
24
- 25 הגעתי למסקנה כי מינויו של המשיב 2 כמנהל עיזבון יחיד עשויה לסכל את התכלית שביסוד
26 מינויו של מנהל עיזבון זמני ולהביא לרמת פיקוח והתערבות מצדו של בית המשפט העולה על
27 הדרוש (לעניין זה ר' ת"ע (ת"א) 5650/99 פוקס, עו"ד בעניין עיזבון הברונית בת-שבע דה-
28 רוטשילד ז"ל נ' עמותת בת-דור ואח' (פורסם בנבו, 28/06/99), אגב אפשרות ליצירת נזקים
29 לכל הנוגעים בדבר' ואף לכל המעוניינים בדבר'.
30
- 31 אשר על כן הריני להורות על מינוי המשיב 2, אשר מוסכם על כל היורשים, יחד עם עו"ד ...
32 כמנהל עיזבון זמניים במשותף בכפוף לקבלת כתבי הסכמה מטעמם, כהוראת סעיף 80 לחוק
33 בתוך 10 ימים, כאשר המינוי הוא למשך חצי שנה.
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

- 1 43. בטרם נעילה ברצוני להוסיף כי לא נעלמו מעיניי טענות המשיבים לכך שההליך שבפניי הוא
2 הליך ערעורי ולפיכך אין לקבל ראיות בשלב זה. יחד עם זאת, יוזכר כי במסגרת ההכרעה
3 בערעור זה נתתי דעתי לעובדות בלתי שנויות במחלוקת וכן לעוצמת הלהבות שבין הצדדים.
4 עוד אזכיר כי משהרשם אינו ערוך ו/או אינו מוסמך לשמוע ראיות מצד מי שיש לו פתחון פה
5 בנושא מינוי מנהל עיזבון זמני, הרי שלשם כך נועדה הוראת סעיף 151א לחוק, המאפשרת דיון,
6 כפי שנעשה במקרה זה.
7
- 8 44. אשר על כן, מצאתי לדחות טענות המשיבים בעניין זה ולקבל, באופן חלקי את טענות האחים
9 למיהות מנהלי העיזבון הזמניים. לאחר ששקלתי בדבר, אינני רואה פסול באם מנהלי העיזבון
10 הזמניים יערכו ביניהם מעין 'חלוקת עבודה' באשר לניהול העיזבון ובכלל זה להתמודדות עם
11 הליכי הבוררות מול האחים, והכל באישור בית המשפט. ניתן רק לשער ולהניח כי למשיב 2
12 מידע חשוב באשר לאותה בוררות, וכי סיועו יטיב לעיזבון כולו.
13
- 14 45. מנגד, במינוי מנהלת עיזבון נוספת, אני מאפשר 'קו תקשורת נקי מרעשים' בין האחים לבין
15 מנהלי העיזבון, ומניח כי עוצמת הלהבות שבין הצדדים תפחת באופן ניכר.
16
- 17 46. בשולי הדברים אזכיר כי המשיב 2 לא הקפיד במילוי אחת מהחלטותיי, ככתבה וכלשונה. כידוע,
18 מנהל עיזבון – כל מנהל עיזבון – הוא קודם כל זרועו הארוכה של בית המשפט ובית המשפט
19 לא יסכין עם אי קיום החלטות באופן דווקני ואמש נמסרה הודעה מאת המשיבים, אשר נועדה
20 לרכך זאת. מאחר ולבית המשפט אין ספק באשר למידת ידיעת הדין אצל הצדדים וב"כ, ניכר
21 כי אין כל צורך להזכיר מהם גדר סמכותו בית המשפט כל אימת שמנהל עיזבון אינו מקיים
22 אחר החלטות שיפוטיות.
23
- 24 47. עוד אזכיר כי צו זה הוא, מן הסתם, בבחינת סעד זמני הנתון לשינויים כל אימת שהנסיבות
25 תצדקנה זאת. כידוע, בית המשפט יהיה מוסמך להידרש בעתיד הן לנחיצות הצו והן לזהות
26 מנהלי העיזבון הזמניים, הכל בהתאם לדין.
27
- 28 ד'- סיכומם של דברים:
29
- 30 48. אשר על כן, הריני להורות כדלהלן:
31
- 32 א. הערעור שהוגש בע"ר 18-12-33693 מתקבל כך שהחלטת רשמת הירושה מיום 27.11.18
33 – מבוטלת.
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ע"ר 18-12-33693 פלונים נ' אלמונים; ת"ע 18-11-63001 פלונים נ' אלמונים

- 1 ב. המשיב 2 ועורכת הדין... מתמנים כמנהלי עיזבון משותפים זמניים לעיזבון המנוח, בכפוף
2 לקבלת הסכמתם.
- 3 ג. תוקף המינוי למשך 6 חודשים מיום קבלת הסכמת מנהלי העיזבון כפי שקבעתי לעיל.
- 4 ד. מנהלי העיזבון הזמניים יכנסו וינהלו את נכסי העיזבון, לרבות התביעות שהוגשו מטעם
5 האחים ולעריכת שומה של נכסי העיזבון.
- 6 ה. פרטה תוגש לבית-המשפט עם העתק לאפוטרופוס הכללי תוך 60 יום ממועד המינוי
7 בפועל.
- 8 ו. בנסיבות העניין איני עושה צו להוצאות וכל צד יישא בהוצאותיו.
- 9 ז. המזכירות תסגור את כל התיקים שבכותרת ותשיב למערערים את הפיקדון שהופקד.
- 10 ח. החלטתי ניתנת לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.
- 11
- 12
- 13 ניתן היום, ט"ז שבט תשע"ט, 22 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.
- 14

יהורם שקד, שופט

15
16